

Kto dziedziczy gospodarstwo rolne?

(stan prawny na dzień 3 października 2016 r.)

W poprzednich wpisach zamieszczaliśmy informacje na temat tego kto może dziedziczyć oraz jak powołać kogoś do dziedziczenia. Obecny stan prawny nie ogranicza w żaden sposób katalogu osób, które mogą dziedziczyć określone składniki majątkowe w tym na przykład gospodarstwo rolne. Taki stan obowiązuje jednak dopiero od 14 lutego 2001 r. Do tego czasu dziedziczenie gospodarstw rolnych podlegało szczególnym zasadom.

Jeżeli chodzi o dziedziczenie gospodarstw w oparciu o w/w szczególne zasady to pierwsze co należy brać pod uwagę to jaka była definicja gospodarstwa rolnego w chwili śmierci naszego spadkodawcy oraz jakie były wymogi co do osób spadkobierców (wymogi te musiały być spełnione w chwili śmierci spadkodawcy), gdyż od czasu wejścia w życie Kodeksu cywilnego kwestie te zmieniały się niejednokrotnie.

Ten wpis zostanie poświęcony ostatniemu dziesięcioleciu obowiązywania szczególnych reguł dziedziczenia gospodarstw rolnych.

Definicja gospodarstwa rolnego

Szczególne reguły dziedziczenia dotyczyły jedynie gospodarstw rolnych (czyli zgodnie z definicją z art. 55³ Kodeksu cywilnego gruntów rolnych wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) o łącznej powierzchni przekraczającej 1 hektar. Oznacza to, że te wszystkie elementy spadku, które nie wchodzą w skład w/w gospodarstwa (np. samochód osobowy, biżuteria, dzieła sztuki itp. nieruchomości położone w mieście) będą dziedziczone na zasadach ogólnych.

Spadkobiercy dziedziczący gospodarstwo rolne

Jak wspominaliśmy na początku wpisu pierwszeństwo w dziedziczeniu gospodarstwa mieli spadkobiercy, którzy posiadali pewne cechy określone w Kodeksie cywilnym lub w odpowiednim rozporządzeniu. Aby móc się stać spadkobiercą gospodarstwa rolnego spadkobierca ustawowy musiał albo stale pracować bezpośrednio przy produkcji rolnej albo mieć przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej albo być małoletni bądź też pobierać naukę zawodu lub uczęszczać do szkół albo też być stale niezdolnym do pracy.

Jeżeli spadkobiercy ustawowi nie posiadali co najmniej jednej z w/w cech w ich miejsce dziedziczyć mogły wnuki spadkodawcy, które w chwili otwarcia spadku odpowiadały w/w warunkom, dalej rodzeństwo spadkodawcy oraz zstępni rodzeństwa.

W sytuacji gdy ani małżonek spadkodawcy, ani żaden z jego krewnych powołanych do dziedziczenia z ustawy nie odpowiadali warunkom przewidzianym dla dziedziczenia gospodarstwa rolnego albo jeżeli uprawnionymi do dziedziczenia są wyłącznie osoby, które w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolne do pracy, gospodarstwo dziedziczyli spadkobiercy na zasadach ogólnych.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)

Niniejszy wpis ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi porady prawnej, konsultacji prawnej lub opinii prawnej, ani nie może być traktowany jako świadczenie pomocy prawnej w jakiegokolwiek formie. W szczególności autor nie doradza zachowań zgodnych, bądź niezgodnych z treścią wpisu, informując, że podjęcie lub zaniechanie działań w indywidualnej sprawie uzależnione jest od oceny stanu faktycznego oraz prawnego dotyczącego konkretnej sprawy.